LÍSKA OBECNÁ

Corylus avellana

třída: vyšší dvouděložné; **řád:** břízotvaré; **čeleď:** lískovité; **rod:** líska; **druh:** líska obecná; **lidové názvy:** léska, leština, lískovec, lískovice, lískovka, liští

POPIS:

Opadavý statný keř, 2 – 8 m vysoký, s kulovitou korunou. Kůra na kmínčích je leskle hnědavá, hladká, s hnědými čočinkami. Na omak působí chladně.

Listy jsou dvouřadě střídavé, okrouhle obvejčité, 2x hrubě pilovité, s vytaženou špičkou, na bázi srdčité, na líci řídce, na rubu hustě drsně chlupaté. Řapík je kratší než 2 cm, žláznatě chlupatý.

Letorosty šedohnědé, hustě šedě chlupaté a s odstávajícími červenavými žláznatými chlupy. Pupeny vejcovité, kryté více šupinami, podobají se pupenům lípy, které jsou ale kryty pouze dvěma šupinami.

Květy jednopohlavné, jednodomé. Nápadné jsou zejména samčí květy v přezimujících převislých jehnědách, za květu až 8 cm dlouhých. Naopak nenápadné jsou samičí květy, v šupinatých pupenovitých obalech, z nichž vyčnívají červené blizny, které vypadají jako pokroucené nitky.

Líska je dřevina anemogamní (opylovaná větrem), která rozkvétá už v časném předjaří, od února do dubna, před rašením listů.

Plody jsou vejcovité oříšky v dřípatém, zvonkovitém obalu (češuli), otevřeném, nežláznatém, kratším než oříšek. Ořechy mají vysokou klíčivost, ale po krátkou dobu. Líska se výborně zmlazuje na pařezu, i z kořenových náběhů.

ROZŠÍŘENÍ:

Líska obecná je rozšířena skoro po celé Evropě s výjimkou nejchladnějšího severu a severovýchodu, na jihu zasahuje až do severní Afriky, Malé Asie, na východě až na Kavkaz. Dnešní rozšíření je silně poznamenáno druhotnými faktory.

Dříve byla hojně vysazována pro ořechy kolem lidských sídel, na mezích, u cest, druhotně se rozšířila i na pastvinách a na pasekách propásaných lesů. O její rozšiřování se také často postarali zvířecí konzumenti oříšků, jako veverky, myši, plši, sojky, brhlíci…

V krajině ji najdeme především tam, kde je dostatek světla, ale snáší i střední zástin, roste i na vysýchavých podkladech a v oblastech na srážky chudých, je skromná i v požadavcích na půdu a také odolná vůči klimatickým výkyvům, netrpí mrazy ani vedry.

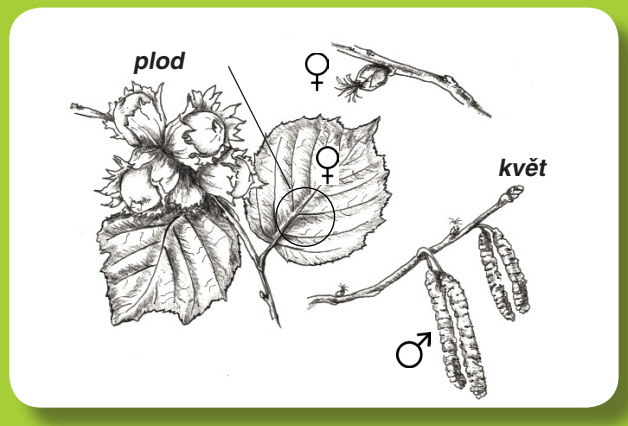

VÝZNAM:

Odedávna byla líska vysazována pro plody, které sloužily nejenom jako potrava, ale také jako zdroj kvalitního oleje.

Má také značný význam jako zdroj pylu pro nejranější včelí pastvu.

Lískové pruty se využívaly pro drobné truhlářské výrobky a v košíkářství.

Listy se v lidovém léčitelství využívaly při kožních problémech (podobné účinky jako vilín), či dokonce jako náhražka tabáku.

Dřevěné uhlí z lískového dřeva se využívalo pro výrobu střelného prachu a na kreslící uhly.

Opad listů má příznivý vliv na půdu, protože se dobře rozkládá.

Dnes je líska vhodnou dřevinou pro výsadby do zemědělské krajiny jako součást větrolamů, biokoridorů a do remízků, hodí se i do břehových porostů nebo k polním cestám.